

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta ta' l-20 ta' Marzu, 2014

Citazzjoni Numru. 115/2010

**Nathaniel Spiteri (ID 38084M) u martu Amanda Spiteri (ID 233287M);
u Joseph Mifsud (ID 560060M)**

vs

Emmanuel Mifsud, u b'digriet tad-19 ta' Mejju 2010 is-socjeta` *Motor Insurance Pool* gia` *Omnibus Pool* intervenuta fil-kawza *in statu et terminis*.

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat it-8 ta' Frar, 2010, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament esponew is-segwenti:
 - 1.1. Illi r-rikorrenti Spiteri huma proprjetarji ta' *coach* bin-numru BCY – 932 u l-intimat Mifsud hu proprjetarju tal-*coach* bin-numru KCY – 962;
 - 1.2. Illi fit-12 ta' Jannar, 2009, l-imsemmija vetturi kienu pparkjati rispettivament minn Nathaniel Spiteri u Joseph Mifsud f'bitha fi Triq tas-Sliema, kantuniera ma' Triq G. Miceli, il-Gzira;
 - 1.3. Illi aktar tard fl-istess gurnata ir-rikorrenti Joseph Mifsud ipparkja vettura ohra bin-numru CCY – 991 fl-istess bitha;

- 1.4. Illi bi hruq ikkagunat fl-istess bitha fit-13 ta' Jannar, 2009, il-vetturi tar-rikorrenti sfaw distrutti;
- 1.5. Illi jirrizulta li l-hruq *de quo* beda fil-vettura proprjeta` tal-intimat, liema nar infirex mal-vetturi l-ohra tar-rikorrenti;
- 1.6. Illi konsegwenza tal-istess nar, il-vetturi tar-rikorrenti inqerdu kompletament;
- 1.7. Illi n-nar origina mill-vettura proprjeta` tal-intimat meta din kienet ipparkjata qrib il-vetturi tar-rikorrenti;
- 1.8. Illi kagun tal-istess, ir-rikorrenti sofrew danni ingenti li ghalihom hu biss responsabbli l-intimat;
- 1.9. Illi nonostante li interpellat, l-intimat baqa' inadempjenti;
- 1.10. Illi ghaldaqstant ir-rikorrenti aderew din il-Qorti biex din:
 - 1.10.1. Tiddikjara li l-intimat hu unikament responsabbli ghat-telfa tal-*coach* numru BCY – 932, proprjeta` tar-rikorrenti konjugi Spiteri u tal-*coach* numru KCY – 962, proprjeta` tar-rikorrenti Joseph Mifsud;
 - 1.10.2. Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti konjugi Spiteri u Mifsud rispettivament, u dan, jekk hemm bzonn bl-opera ta' periti nominandi;
 - 1.10.3. Tikkundanna lill-istess intimat ihallas lir-rikorrenti fuq indikati is-somom hekk likwidati;
 - 1.10.4. Bl-imghax legali u bl-ispejjez kif dedotti fl-istess gurament promotur, kontra l-intimat;
- 2.0. Rat ir-risposta tal-intimat Emmanuel Mifsud datata it-2 ta' Marzu, 2010, li permezz taghha irrisponda bil-mod segwenti:
 - 2.1. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati;

- 2.2. Illi l-istess talbiet ghandhom jigu michuda bl-ispejjez;
- 2.3. Illi r-rikorrenti ghandhom jippruvaw id-danni allegatament minnhom sofferti;
- 2.4. Salv eccezzjonijiet ohra;
3. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat is-6 ta' Mejju, 2010, li permezz tieghu hatret lill-assistent gudizzjarju hemm indikat biex jespleta l-iskop hemm lilu moghti, (ara fol 15);
4. Rat ir-rikors tal-*Motor Insurance Pool* datat il-11 ta' Mejju, 2010, li permezz tieghu, ghar-ragunijiet hemm espressi, talbet biex tintervjeni fil-kawza odjerna *in statu et terminis* (ara fol 17);
5. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datata id-19 ta' Mejju, 2010, li permezz tieghu laqghet it-talba indikata fil-paragrafu precedenti, (ara fol 20);
6. Rat in-nota tar-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali datat l-4 t'Ottubru, 2011, li permezz taghha nforma lill-Qorti li kien qed jannetti l-inkartament tal-kawza biex jigi inserit fil-process in dizamina, (ara fol 40);
7. Rat id-digriet datat it-2 ta' Lulju, 2013, fejn wara talba appozita, awtorizzat lill-partijiet biex jitrattaw il-kaz bil-modalita` hemm indikata, (ara fol 141);
8. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti datata t-30 t'Awwissu, 2013, (ara fol 156);
9. Rat id-digriet taghha wara t-talba mhux opposta tal-abbli rapprezentant legali, datat id-19 ta' Novembru, 2013, li permezz tghha awtorizzat lill-istess biex jipprezenta n-nota responsiva tieghu sad-data hemm indikata, (ara fol 163);
10. Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tal-intimat datata s-16 ta' Dicembru, 2013;
11. Semghet ix-xhieda prodotta;

12. Ezaminat id-dokumenti eseblti flimkien mal-affidavidijiet prodotti;

Ikkunsidrat:

- 13.0. Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament kompilati bil-mod segwenti:

- 13.1. Illi fit-12 ta' Jannar, 2009, ir-rikorrenti Nathaniel Spiteri u Joseph Mifsud kienu pparkjaw il-*coaches* rispettivi taghhom bin-numri BCY – 932, u KCY – 962, fil-bitha f'fond fi Triq tas-Sliema, kantuniera ma' Triq G. Miceli, il-Gzira;
- 13.2. Illi fl-istess lejl giet ukoll ipparkjata mal-*coaches* fuq indikati l-*coach* bin-numru CCY – 991 proprjeta` tal-intimat Emmanuel Mifsud;
- 13.3. Illi fl-istess lejl, il-vetturi imsemmija fiz-zewg paragrafi precedenti sfaw distrutti kompletament u kienu effettivament sussegwentement valutati bhala "*total loss*";
- 13.4. Illi l-istess vetturi kienu hekk distrutti bin-nar li hakem il-fond fejn l-istess *coaches* kienu jinsabu;
- 13.5. Illi mix-xhieda mismugha jirrizulta li n-nar wasal fil-*coaches de quo* kien effettivament beda fil-vettura proprjeta` tal-intimat Emmanuel Mifsud, li sussegwentement infirex mal-vetturi l-ohra;
- 13.6. Illi skond ix-xhud Carmel Dalli li jsostni li ra l-akkadut, in-nar ikkawza *short* u baqa' miexi 'il quddiem lejn il-batteriji li hemm f'nofs il-*coach* fuq in-naha tax-xufier, (ara fol 44);
- 13.7. Illi meta splodew il-batteriji n-nar baqa' jinfirex peress li l-*coaches* huma tal-*fibreglass*, (ara fol 44);
- 13.8. Illi l-istess Dalli imsemmi fiz-zewg paragrafi ta' qabel dan, isostni li:

“Nikkonferma illi rajt in-nar jimxi lejn id-*dashboard* CCY – 991 imbaghad beda jigri fuq it-trakkijiet l-ohra”, (ara fol 45);

- 13.9. Illi minkejja s-suespost, l-inkjesta kondotta fir-rigward issostni s-segwenti:

“Minkejja investigazzjoni estensiva ma setax jigi determinat il-kawza ta' dan il-hruq, jekk kienx minn xi *short circuit*, jew inkella xi att kolpuz da parti ta' terzi”, (ara fol 70);

- 13.10. Illi effettivament tenut kont li instab kontenitur b'xi tracci ta' *petrol* fih, l-inkjesta *de quo* tikkonkludi li:

“...it-tekniku wasal ghall-konkluzjoni li ma setax jistabilixxi l-kawza tal-hruq ...ghaliex jezistu elementi ta' provi li fl-opinjoni tieghu ma gewx spjegati ghal kollox b'mod konvincenti. Din id-dikjarazzjoni tkompli tqajjem is-suspetti li l-origini ta' dan il-hruq kien wiehed kolpuz, li jimmerita aktar investigazzjoni minn naha tal-Pulizija”, (ara fol 71);

- 13.11. Illi ovvjament ir-rikorrenti sofrew danni ingenti stante li l-*coaches* taghhom inharqu kompletament;

Ikkunsidrat:

14. Illi jirrizulta assodat pero` li n-nar beda mill-vettura bin-numru CCY – 991 proprjeta` tal-intimat Emmanuel Mifsud;
15. Illi kien minn din il-vettura indikata fil-paragrafu precedenti li in-nar infirex ghall-fuq il-vetturi l-ohra proprjeta` tar-rikorrenti;

Ikkunsidrat:

16. Illi l-kontenitur b'xi residwu ta' *petrol* instab fis-saqaf;

17. Illi ghalhekk kieku l-*petrol* tferrex mis-saqaf fuq il-vetturi ikkocernati, kieku n-nar kien jibda minn fuq u mhux min-naha t'isfel tal-vetturi kif effettivament irrizulta li beda skond ix-xhieda okulari ta' Charles Dalli fuq gia` indikat, li kien ukoll l-ewwel persuna li wasal fuq il-post tas-sinistru;
18. Illi gie wkoll sostenut li f'dawn it-tip partikolari ta' *coaches* tal-marka Scania, jirrizulta li kien ikun hemm bosta kazijiet simili ghal dak in dizamina;
19. Illi skont l-*auto-electrician* Joseph Abela jirrizulta li l-vettura bin-numru CCY – 991 tal-intimat li originat in-nar in dizamina kellha diversi hsarat fil-perjodu in dizamina u meta dan hadem fuq din l-istess vettura dejjem hadem fuq problemi li kien qed ikollha fil-batteriji taghha;
20. Illi jirrizulta pacifiku wkoll li meta r-rikorrenti Nathaniel Spiteri kien dakinhar stess mar isuq din il-vettura CCY – 991, din ma hadmitx;

Ikkunsidrat:

21. Illi fid-dawl tas-suespost, hi l-fehma konsiderata tal-qorti li l-incident in dizamina ma kienx wiehed kolpuz;

Ikkunsidrat:

22. Illi isostni l-istess intimat Emmanuel Mifsud fl-affidavit tieghu jirrizulta assodat li:

“...il-*coach* kellha *fault* ftit tal-gimghat biss qabel” (ara fol 134);

Ikkunsidrat:

- 23.0. Illi ghalhekk mill-assjem tal-provi fuq sintetikament elenkati jirrizulta s-segwenti:

- 23.1. Illi dan it-tip ta' vettura tal-marka Scania kienu difettuzi proprju f'dan il-kamp partikolari tal-batteriji ghaliex min hu fil-mistjier kien qed isostni li kien hemm diversi kazijiet ta' dan it-tip liema asserzjoni ma gietx ribattuta mill-kontroparti;
- 23.2. Illi *di piu`*, l-istess vettura in dizamina, dik bin-numru CCY – 991 proprjeta` ta' Emmanuel Mifsud l-intimat, kien qed ikollha diversi problemi proprju f'dan il-kwartier partikolari taghha billi kien hemm diversi okkazjonijiet fejn ma kienitx qed tiffunzjona tajjeb;
- 23.3. Illi peress li jirrizulta li l-intimat fuq indikat kien qed jirrikorri ghand *auto-electrician* minhabba f'hekk, hu kien konxju b'dawn il-problemi hekk riskontrati;
- 23.4. Illi gahlhekk, konsapevoli mis-sitwazzjoni kif kienet qed tizviluppa, l-intimat *de quo* kien missu ma halliex il-vettura tieghu tkun garaxxjata b'mod li tista' tohloq hsarat, kif ghamlet, lil terzi;

Ikkunsidrat:

24. Illi tenut kont tas-suespost, hi l-fehma ta' din il-Qorti li l-intimat Emmanuel Mifsud ghandu jerfa' ir-responsabbilta` tal-akkadut u ghandu ghalhekk, iwiegeb ghad-danni sofferti mirrikorrenti rizultat tal-hruq in dizamina li mill-vettura tieghu infirex ghal dawk tar-rikorrenti bil-konsegwenza nefasta kollha li rrizultat;
25. Illi ghandu jkun pacifiku li gialadarba l-intimat kien konsapevoli mill-prekarjeta` tal-vettura proprjeta` tieghu, bhala *bonus paterfamilias* qatt ma kellu jippermetti li l-vettura tieghu tigi iggaraxxjata b'mod hekk vicin ta' vetturi ohra stante li kellu jkun ovvju ghalih, li dan kien ta' periklu serju ghall-istess vetturi, (ara **Brincat et vs Debono, Prim Awla, 25 ta' Mejju, 1984**, u **Amato vs Agius, Prim Awla, 15 ta' Dicembru, 2003**);

Ikkunsidrat:

26.0. Illi rigward il-likwidazzjoni ta' danni hekk riskontrati jinghad sintetikament is-segwentanti:

26.1. Illi r-rikorrenti Nathaniel Spiteri kien xtara l-vettura in dizamina ghas-somma ta' mija u sittax-il elf, erba' mija u tmienja u sittin Ewro u seghba' u sittin centezmu, (€116,468.67), (ara fol 50);

26.2. Illi l-valur fuq indikat fil-paragrafu precedenti kien ukoll rifless f'dak stabbilit mill-espert tekniku nominat biex jassisti fl-inkjesta magisterjali, (ara fol 70);

26.3. Illi r-rikorrenti Joseph Mifsud min-naha tieghu kien xtara l-vettura in dizamina ghas-somma komplessiva ta' mija disghat elef, erba' mija u tmenin Ewro u sitta u erbghin centezmu, (€109,480.46), (ara fol 117 *et sequitur*);

26.4. Illi l-valur indikat fil-paragrafu precedenti hu wkoll rifless f'dak stabbilit mill-espert tekniku nominat biex jassisti fl-inkjesta magisterjali, (ara fol 70);

26.5. Illi mill-analizi tar-rizultanzi in atti ma gie ipprezentat xejn li jikkontribwixxi biex l-istimi fuq indikati jigu b'xi mod disturbati u konsegwentement, munita wkoll bl-istima t'espert tekniku fir-rigward, qed tistrieħ fuq l-istess stimi hawn indikati;

DECIDE:

27.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti tiddikjara li fuq il-bazi ta' probabbilta`, qed takkolji t-talbiet kollha tar-rikorrenti u konsegwentement qeghda wkoll tirrespingi r-risposti tal-intimat, u konsegwentement:

27.1. Tiddikjara li l-intimat Emmanuel Mifsud hu unikament responsabbli ghat-telfa tal-*coach* numru BCY – 932, proprjeta` tar-rikorrenti konjugi Spiteri u tal-*coach* numru KCY – 962, proprjeta' tar-rikorrenti Joseph Spiteri;

27.2. Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti fl-ammonti segwenti:

27.2.1. Il-*coach* proprjeta` tar-rikorrenti konjugi Spiteri:

27.2.1.i. Fl-ammont ta' mija u sittax-il elf, erba' mija u tmienja u sittin Ewro u sebgha u sittin centezmu (€116,468.67);

27.2.2. Il-*coach* proprjeta` tar-rikorrenti Joseph Mifsud:

27.2.1.ii. Fl-ammont ta' mija u disghat elef, erba' mija u tmenin Ewro u sitta u erbghin centezmu (€109,480.46);

27.3. Tikkundanna lill-istess intimat Emmanuel Mifsud biex ihallas l-ammonti rispettivi likwidati fil-paragrafu precedenti lir-rikorrenti kif hemm ukoll indikati;

27.4. Bl-ispejjez ta' din il-procedura kontra l-istess intimat Emmanuel Mifsud, u bl-imghaxijiet dovuti skond il-ligi mid-data tal-ittra ufficjali indikata fl-istess rikors guramentat promotur, senjatament it-2 t'Awwissu, 2009.

Onor. Imhalledf Silvio Meli

DECIZJONI FINALI

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----